

- 13 ρης τὸ ἐδικό του καὶ δὲν ἤθελε ἔχει νὰ τοῦ τὰ δώ-
14 ση νὰ ἔχῃ ἄδεια νὰ πιάνῃ τὸ αὐτὸ χωράφι
15 νὰ πλερώνεται τόσον τὸ κεφάλαιον ὥσπερ καὶ
16 τὸ δεδουλευμένον διάφορον. ὁθεν διὰ κάθε
17 καιροῦ ἔνδειξιν παρακαλεῖ νὰ τὸ ὑπογρά-
18 ψουν καὶ ἀξιόπιστοι μάρτυρες εἰς ἀσφάλειαν
2^α X. 19 παπαδημήτριος ράφος μαρτυρῶ
3^η X. 20 μανωλὶδὸς παλαιόκαπας μαρτυρῶ

- 1^η X. 21 Ἰωάννης μάτιζης παρα-
22 κληθεὶς ἔγραψα καὶ
23 οὕτως μαρτυροῦν

εἰς τὴν 2^{αν} σελίδα

1	<u>1783</u> : δακτυμβρίου <u>5</u> :
4 ^η X. 2	ἔχε(ι) τὰ λάβη κεφάλι καὶ διάφορο καὶ κ-
3	τάσιχο — — — — — — — — — — <u>φ</u> 74:14
4	ἔλαβε — — — — — — — — — — <u>φ</u> 67:--
	τὰ λάβη <u>φ</u> 07:14

Verso

- 5^η X. 1 ὁμολογία τοῦ γεώρ-
2 γη θοδωρῆ καραβε-
3 λίου διὰ ~~ε~~ 47 : 20

56

Ὁμολογία τοῦ Ἀντωνάκη Νικολάου Γρυπάρη

Χάρτης δίφυλλος
0,222×0,160

1785, Ἰουλίου 25
Σίφνος

Ὁ σιὸς Ἀντωνάκης Νικολάου Γρουπάρης δανεῖζεται ἀπὸ τὸ ἱερὸν μοναστήριον τῆς Κυρίας Βρυσσιανῆς τὸ ποσὸν τῶν πεντακοσίων γροσίων, διὰ τὰ ὅποια ὑπόσχεται νὰ καταβάλῃ, ἔφ' ὅσον χρόνον κρατεῖ ταῦτα εἰς χεῖρας τοῦ, τόκον δέκα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἐτησίως. Δι' ὃ συνετάχθη τὸ παρόν, τὸ ὁποῖον, ὑπογεγραμμένον ἰδιοχείρως ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου καὶ ἀξιοπίστων μαρτύρων, παραδίδεται εἰς χεῖρας τοῦ ἡγουμένου τῆς δανειστρίας μονῆς κὺρ Μακαρίου πρὸς ἀσφάλειαν. Διευκρινεῖται ὅτι τὸ δανειζόμενον ποσὸν προέρχεται ἐξ ἐκποιήσεως πραγμάτων ἐκ τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου, ἀνηκόντων εἰς τὸν ἅγιον Κυζίκου κύριον κὺρ Ἀγάπιον Γρουπάρην.

Καὶ τὸ παρὸν ἀποτελεῖ ὁμολογίαν δανείου, ὡς τὰ 14, 18, 19, 20 κλπ. Περὶ τῆς νομικῆς σημασίας τῆς ὁμολογίας βλέπε κυρίως 13. Χαρακτηριστικὸν εἶναι ὅτι αὕτη ἐν τῷ παρόντι ἀποκαλεῖται καὶ καθολικὴ ἀπόδειξις (στίχ. 1). Τὸ ἐπίθετον τοῦτο καθολικὴ οὐδὲν νομίζω ὅτι προσθέτει εἰς προσδιορισμὸν τοῦ οὐσιαστικοῦ ἀπόδειξις. Τὸ τελευταῖον ὅμως τοῦτο οὐσιαστικὸν διευκρινεῖ τὸ γεγονός, ὅτι ἡ ὁμολογία ἀποτελεῖ (χρεωστικὴν) ἀπόδειξιν περὶ λήψεως χρημάτων.

Τὸ ἔγγραφον εἶναι ἰδιωτικόν, συνετάχθη δὲ ὑπὸ τοῦ Γεωργίου Γρυπάρη, ὅστις ὑπογράφει, κατὰ τὸ σὺνήθες, καὶ ὡς μάρτυς (στίχ. 12-13). Ὁ ὀφειλέτης, ὡς ἄλλως τε ρητῶς δηλοῦται ἐν στίχῳ 6, ὑπογράφει ἰδιοχείρως (στίχ. 10). Εἰς μόνον μάρτυς ὑπογράφει (στίχ. 11). Περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαρτύρων, ὅστις συνήθως ἀπλητεῖτο ἐπὶ ὁμολογίας, βλέπε 13.

Προθεσμία ἀποδόσεως τοῦ δανείου δὲν ὁρίζεται. Τοῦτο συμβαίνει καὶ εἰς τὰς ὁμολογίας 14, 24, 25, 54, 55.

Κύριος τῶν εἰς δάνειον διδομένων χρημάτων δὲν εἶναι τὸ ὡς δανειστῆς φερόμενον μοναστήριον, ἀλλ' ὁ Ἅγιος Κυζίκου Ἀγάπιος Γρυπάρης, διότι τὰ χρήματα προέρχονται ἐξ ἐκποιήσεως περιουσιακῶν στοιχείων αὐτοῦ παρὰ τῷ ἱερῷ μοναστηρίῳ (στίχ. 8-9). Εἶναι δύσκολον ν' ἀποφανθῶ, ἂν ταῦτα ἦσαν κινητὰ ἢ ἀκίνητα. Ἡ διατύπωσις εἶναι λίαν ἀόριστος. Διὰ τοῦ πράγματα νοοῦνται κινητὰ. Δυνατὸν ὅμως νὰ νοῶνται καὶ ἀκίνητα. Βλέπε π.χ. 4 καθὼς καὶ ἀπόσπασμα ἐκ σημειώματος τεφτερίου δημοσιευομένου ὑπὸ τοῦ Δ. ΠΑΣΧΑΛΗ, *Τουρκοκρατούμεναι Κυκλάδες. Ἡ Δικαιοσύνη ἐν Ἀνδρῶ ἐπὶ Τουρκοκρατίας*, ἐν Ἀρχεῖῳ Οἰκονομικῶν καὶ Κοινωνικῶν Ἐπιστημῶν, 19, 1939, σελ. 196. Ἀλλ' ἐνῷ εἶναι δύσκολον νὰ φαντασθῶ ὅτι ἐξ ἐκποιήσεως κινητῶν πραγμάτων ἦτο δυνατόν ἐν Σίφνῳ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ εἴσπραξις τοῦ σημαντικοῦ ποσοῦ τῶν πεντακοσίων γροσίων (στίχ. 3), ἀπὸ τῆς ἄλλης πλευρᾶς ὑπὲρ τῆς ἐκποιήσεως τοιούτων πραγμάτων συνηγορεῖ ἡ ἔκφρασις: *διὰ τὰ ὅποια ἔδωσαν τὰ πράγματα τῆς πανιερότητός του ἀπὸ τὸ ἱερὸν μοναστήριον*. Ἀπὸ τὸ ἱερὸν μοναστήριον εἶναι δύσκολον ν' ἀναφέρεται εἰς ἀκίνητα. Δὲν εἶναι δυνατόν ἀκίνητα νὰ εὐρίσκωνται μετ' ἄλλων ἀνηκόντων εἰς τὸ μοναστήριον καὶ ἀποχωρισθέντων ἢ ἐξαχθέντων ἐξ αὐτοῦ πρὸς πώλησιν. Τοῦτο ἐπὶ κινητῶν μόνον δύναται νὰ συμβῇ. Ὅτι δὲ περὶ χρηματικοῦ προϊόντος ἐκ πωλήσεως πρόκειται, νομίζω ὅτι συνηγορεῖ τὸ ῥῆμα *δίδω*, ὅπερ εἰς τὴν δημόδῃ γλῶσσῃ εἰς παρόμοια σχήματα λόγου ἔχει τὴν ἔννοιαν τοῦ «*παραδίδω τὴν κυριότητα*», «*ἐκποιῶ*», «*πωλῶ*». Πάντως τὸ μοναστήριον καὶ ἰδίᾳ ὁ ἡγούμενος αὐτοῦ Μακάριος (στίχ. 8) θὰ εἶχεν ἐξουσιοδότησιν τοῦ Ἀγαπίου, ἵνα τὰ εἰς αὐτὸν ἀνήκοντα χρήματα διαθέσῃ εἰς δάνεια. Περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ὅρου *πράγμα* βλέπε καὶ 44, 65, 66.

Ὁ Ἅγιος Κυζίκου Ἀγάπιος Γρυπάρης, ὅστις κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1794 δὲν ζῇ πλέον, ἦτο υἱὸς τοῦ Νικολοῦ Γρυπάρη, φερόμενος, ὡς ἐπανειλημμένως ἔλαβον τὴν ἀφορμὴν ν' ἀναφέρω, ὡς διατελέσας *καντζιλιέρης* ἐν ἔτει 1732. Εἶχε δέ, ὡς ἐκ τοῦ 85

προκύπτει, καὶ ἕτερον ἀδελφὸν ἱερωμένον, τὸν Χρῦσανθον τὸν Σηλλυβρίας. Ὁ ὀφειλέτης Ἀντώνιος Γρυπάρης εἶναι εἴτε ὁ ἀδελφός, εἴτε ὁ ἑγγονος τοῦ τελευταίου τούτου. Ὁ τελευταῖος ὅμως οὗτος εἰς τὰ ἑγγραφα τῆς συλλογῆς μας φέρεται κατὰ κανόνα ὡς Ἀντώνιος Νικολάκη Γρυπάρης, διότι καὶ ὁ πατήρ του φέρεται κατὰ κανόνα μὲ τὸ ὑποκοριστικὸν Νικολάκης. Νικόλαος καὶ Νικολὸς ἀποκαλεῖται κατὰ κανόνα ὁ ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας, δηλ. ὁ πατήρ τοῦ Ἀγαπίου, περὶ οὗ ἀνωτέρω γίνεται λόγος.

- 1 » διὰ τῆς παρούσης ὁμολογίας καὶ καθολικῆς ἀποδείξεως φανερώνει καὶ ὁμολογεῖ ὁ σινὼρ
- 2 ἀντωνάκης νικολάου γρυπάρη, ὅτι ἔλαβεν ἀπὸ τὸ ἱερὸν μοναστήριον τῆς κυρίας
- 3 βρυσιανῆς γρόσια πεντακόσια λέγω ας = 500 = διὰ τὰ ὁποῖα ὑπόσχεται νὰ πληρώνη
- 4 τὸν καθέκαστον χρόνον τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου τὸ διάφορον τῶν ἄνωθεν ἄσπρων τὰ
- 5 δέκα πρὸς ἑνδεκα εἰς ὅσον καιρὸν τὰ βασιᾶ εἰς χεῖρας του καὶ διὰ τὸ ἀληθές
- 6 ἔδωκε τὸ παρὸν ὑπογεγραμμένον ἰδιοχείρως του καὶ παρὰ ἀξιοπίστων μαρ-
- 7 τύρων εἰς χεῖρας τοῦ ἡγουμένου τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου κὺρ μακαρίου δι' ἀσφάλειαν
- 8 καὶ τὰ ὁποῖα ἄσπρα εἶναι τοῦ ἁγίου Κυζίκου κυρίου κὺρ Ἀγαπίου Γρυπάρη, διὰ τὰ ὁ-
- 9 ποῖα ἔδωσαν τὰ πράγματα τῆς πανιερότητός του ἀπὸ τὸ ἱερὸν μοναστήριον : —
- 2^a X. 10 = Ἀντώνιος νικολάου γρυπάρης ὑπόσκομαι τὰ ἄνωθεν : 1785 : Ἰουλίου 25 :
- 3ⁿ X. 11 ὁ τοῦ ἁγίου Ἐφέσου Πρωτοσύγγελος Σεραφεῖμ μάρτυς

1ⁿ X. 12 γεώργιος γρυπάρης
13 ὁ γράψας μαρτυρῶ